

Tema campionilor

Maria Petrache

Maria Coman
Veronica Diaconu

Florica Stoica
Lavinia Duțu

VREAU SĂ FIU CEL MAI BUN

Toate disciplinele

clasa a III-a

Consolidare
Recapitulare
Sistematizare
Performanță

Editura CARMINIS

CUPRINS

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ. *EDUCAȚIE CIVICĂ

Înțelegerea textului scris. Elemente ale comunicării	3
I. SUNETUL ȘI LITERA. Vocale și consoane. Silaba, cuvântul. Despărțirea în silabe Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile „ia”, „ie”, „ea”, „ua”, „oa”, „uă” Propoziția. Semnele de punctuație. *Persoana	3
<i>Intră în competiție!</i>	9
II. TEXTUL. Textul literar narativ. Poezia. Textul nonliterar/informativ. Scrierea imaginativă Ortografe: Scrierea corectă a cuvintelor „într-o/într-un”, „dintr-o/dintr-un”, „printr-o/printr-un”, „sau/s-au”, „sa/s-a”, „ia/i-a”, „iau/i-au”, „la/l-a”, „nea/ne-a”, „neam/ne-am”, „mai/m-ai”, „nai/n-ai”, „săi/să-i”, „va/v-a”	10
<i>Poți mai mult!</i>	16
III. CUVÂNTUL – Parte de vorbire. A. SUBSTANTIVUL. Felul, numărul și genul substantivelor *Nevoia de lucruri și de animale. Atitudini față de acestea	17
<i>Exersează!</i>	23
B. ADJECTIVUL. Acordul adjectivului cu substantivul	24
<i>Poți face performanță</i>	30
C. PRONUMELE. Pronumele personal. Numărul și genul pronumelui personal Pronumele personal de politețe. Scrierea corectă a pronumelor	31
<i>Aprofundează!</i>	35
D. VERBUL. Numărul verbului. Pronunțarea și scrierea corectă a verbelor	36
<i>Fii cel mai bun!</i>	42

MATEMATICĂ. *ȘTIINȚE ALE NATURII

I. NUMERE ȘI OPERAȚII CU NUMERE. *ȘTIINȚELE VIETII	43
A. Numere naturale cuprinse între 0-10 000. <i>Formare, citire, scriere, comparare, ordonare, rotunjire</i>	43
<i>Tema campionilor</i>	47
B. Adunarea și scăderea numerelor naturale în centrul 0-10 000, fără trecere și cu trecere peste ordin. <i>Adunarea și scăderea; proprietăți ale adunării. Număr necunoscut: aflare prin diverse metode (metoda mersului invers, metoda balanței)</i>	48
<i>Fii cel mai bun!</i>	53
C. Înmulțirea și împărțirea numerelor naturale în centrul 0-10 000 <i>Înmulțirea a două numere scrise cu una sau mai multe cifre. Înmulțirea cu 10, 100. Proprietățile înmulțirii. Împărțirea numerelor scrise cu două cifre la un număr de o cifră (Tabla împărțirii dedusă din înmulțire)</i>	54
<i>Intră în competiție!</i>	60
D. Ordinea efectuării operațiilor. Probleme. Frații subunitare și echiunitare	61
<i>Tema campionilor</i>	68
II. ELEMENTE INTUITIVE DE GEOMETRIE. *ȘTIINȚELE PĂMÂNTULUI	69
<i>Fii printre cei isteți!</i>	73
III. UNITĂȚI ȘI INSTRUMENTE DE MĂSURĂ. *ȘTIINȚELE FIZICII	74
<i>Verifică-ți cunoștințele!</i>	79

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

*EDUCAȚIE CIVICĂ

- Înțelegerea textului scris • Elemente ale comunicării •

I. • SUNETUL ȘI LITERA • VOCALE ȘI CONSOANE

• SILABA, CUVÂNTUL • DESPĂRȚIREA ÎN SILABE

• SCRIEREA CORECTĂ A CUVINTELOR CARE CONȚIN GRUPURILE „IA”, „IE”, „EA”, „UA”, „OA”, „UĂ”

• PROPOZIȚIA. SEMNELE DE PUNCTUAȚIE

*PERSONA

1. Citește fragmentul următor:

„A fost odată un om bătrân care avea o fată mare, de se dusesse vestea în lume de vrednicia ei. Moșneagul se căsătorii de a doua oară cu o babă, care avea și ea o fată mare.

Baba, însă, pune pe fata unchiașului la toate greutățile casei, iar fata ei se clocise de ședere.

Biata fata unchiașului torcea, țesea, făcea pâine, mătura și scutura fără să zică nici pâs! dar baba pune parte fetei sale și pâra la unchiaș pe fata lui și o tot ocăra.

Nu era ziulică lăsată de la Dumnezeu să nu se certe cu el, ca să-și gonească copila, și-i zicea:

– Dacă nu-ți vei duce fata de aici, pâine și sare pe un taler cu tine nu mai mănânc.“

(Fata moșului cea cuminte – „Povești”, de Petre Ispirescu)

- a) Precizează titlul textului.

- b) Care sunt personajele din text?

- c) Descoperă în text două cuvinte care au sensul de „om bătrân“.

- d) Cum era fata moșneagului?

- e) Enumeră activitățile pe care le desfășura fata moșneagului.

- f) Ce fel de relații existau între babă și moșneag? Dar între babă și fata moșneagului?

Spune-ți părerea! Care este personajul care, prin atitudinea sa, determină relații tensionate în familie? Motivează.

Amintește-ți!

Familia reprezintă grupul din care fac parte mama, tata și copiii. Între aceștia există relații de rudenie, dar se stabilesc și relații de afecțiune, respect, colaborare, ocrotire, încredere, ajutor ș.a. Uneori apar însă și relații de conflict, competiție, autoritate exagerată.

g) Identifică trăsătura morală corespunzătoare fiecărui personaj, alegând din enumerarea: *bunătate/răutate, hărnicie/lene, respect/lipsă de respect, curaj/lașitate, modestie/lipsă de modestie.*

◆ moșneagul _____

◆ baba _____

◆ fata moșului _____

◆ fata babei _____

h) Găsește cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

să gonească ⇨ _____

vrednicia ⇨ _____

biata (fată) ⇨ _____

babă ⇨ _____

a ocări ⇨ _____

odată ⇨ _____

REȚINE!

- Comunicarea verbală se face cu ajutorul *enunțurilor* sau al *propozițiilor*.
- Propozițiile sunt alcătuite din *cuvinte*.
- Cea mai mică parte a unui cuvânt este *sunetul*, care se reprezintă grafic prin *literă*. Sunetele care se rostesc fără ajutorul altor sunete se numesc *vocale*, iar cele care se rostesc mai greu se numesc *consoane*.
- Unul sau mai multe sunete care se rostesc cu o singură deschidere a gurii alcătuiesc o *silabă*.
- Cuvântul poate fi alcătuit din *una sau mai multe silabe*.

2. Desparte în silabe cuvintele următoare: *ieri, moșneag, vrednicia, cuminte, fost, greutatea, aici, mănânc, ziulică, biata, doua, avea.*

3. Găsește câte cinci cuvinte alcătuite din:

◆ o silabă – _____

◆ două silabe – _____

◆ trei silabe – _____

◆ mai mult de trei silabe – _____

4. Citește fragmentul de mai jos:

„- Poftim!... ei poftim! strigă părintele înfuriat. Apoi își aruncă ochii pe masă și se supără și mai rău:

- Până și cărțile mi le-au vrăfuit!

Repede, cu o mișcare iute, sfinția-sa închide ceaslovul și-l aruncă la loc, în dulap.

Iar în mijlocul slovei roșii, musculița, strivită, se făcu una cu hârtia, tocmai în clipa când, mai adormită, izbutise să-și statornicească în căpșorul ei un gând: «Ce bine e să trăiești și să mori sătulă».

(Musculița - Din lumea celor care nu cuvântă, de Emil Gârleanu)

a) Selectează din text:

♦ două cuvinte „alintate“ - _____

♦ două cuvinte cu înțeles opus - _____

♦ două cuvinte cu înțeles asemănător - _____

b) Transcrie al doilea alineat al textului, despărțind în silabe fiecare cuvânt.

Precizează: ■ numărul de propoziții ■ numărul de cuvinte ■ numărul de silabe

! Atenție!

În scrierea „le-au“ sunt două cuvinte care se rostesc împreună, alcătuind o singură silabă.

c) „Alintă“ și tu cuvintele:

ochii ♦ _____

hârtie ♦ _____

carte ♦ _____

masă ♦ _____

dulap ♦ _____

părinte ♦ _____

d) Caută în dicționar înțelesul cuvintelor. Alcătuieste apoi câte o propoziție cu fiecare dintre ele.

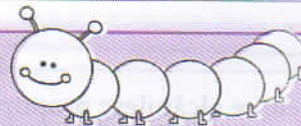
* a vrăfui - _____

* ceaslov - _____

* slovă - _____

e) Alege și transcrie din primul alineat cuvintele care încep cu o vocală. Scrie în dreptul fiecăruia câte sunete și câte litere are.

REȚINE!

În limba română sunt 7 vocale: a, e, i, (y), ă, â, (î), o, u și 22 de consoane.

Toate sunetele limbii române, așezate într-o anumită ordine, alcătuiesc *alfabetul*.

Grupurilor de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* le corespunde câte un sunet când după ele urmează o vocală și câte două sunete când urmează o consoană.

Exemple: gem - 3 litere, 3 sunete

chiar - 5 litere, 3 sunete

geam - 4 litere, 3 sunete

chel - 4 litere, 3 sunete

f) Deasupra fiecărei litere din cuvintele de mai jos notează **V** pentru vocale și **C** pentru consoane.

mișcare, strivită, închide, căpșor, citește

g) Găsește cât mai multe cuvinte alcătuite numai din vocale.

h) Formulează întrebări corespunzătoare următoarelor enunțuri:

❁ *Sfinția-Sa închide ceaslovul și-l aruncă la loc, în dulap.*

- Ce face _____ ?
- Unde _____ ?
- Ce aruncă _____ ?
- Cine _____ ?

❁ *Musculița, strivită, ... izbutise să-și statornicească în căpșorul ei un gând: «Ce bine...».*

- Cine gândea că _____ ?
- Ce gândea _____ ?
- Când gândea că _____ ?
- Ce se spune despre _____ ?

i) Ce gând s-ar putea statornici în căpșorul tău?

• Alege una dintre variantele de mai jos:

- Ce bine e în vacanță!
 - Ce multe lucruri am învățat la școală!
 - Ce fericit sunt că am familie, prieteni...!
 - Ce frumoase sunt obiceiurile și tradițiile românești de Crăciun și de Anul Nou!
- Formulează tu însuți (însăți) un gând.

5.

a) Desparte în silabe cuvintele ce alcătuiesc propoziția:

Ce frumoase sunt obiceiurile și tradițiile românești de Crăciun și de Anul Nou!

b) Observă despărțirea în silabe a cuvintelor: fru-moa-se; o-bi-ce-iu-ri-le.
Identifică vocalele din fiecare silabă.

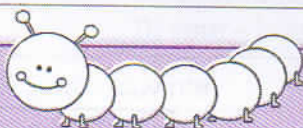
6. a) Citește propoziția de la *exercițiul 5, a)*. Motivează folosirea semnului exclamării și scrierea cu literă inițială mare a cuvintelor *Crăciun* și *Anul Nou*.

b) Reformulează propoziția dată la *exercițiul 5, a)*, astfel încât la sfârșit să pui punct, apoi semnul întrebării.

•

•

REȚINE !

De regulă, în fiecare silabă există o vocală. Există însă și silabe în care se află două sau trei vocale alăturate.

* Grupul de două vocale alăturate care fac parte din aceeași silabă se numește *diftong* (ia, ea, oa, ua, uă, ie, iu...).

* Grupul de trei vocale alăturate care fac parte din aceeași silabă poartă numele de *triftong* (iau, iei, ioa, oai, eau).

Exemple: soa-re, ploa-ie, do-uă, du-du-iau, du-ceau, co-ră-bi-oa-ră, le-oai-că.

c) Găsește câte 5 cuvinte care conțin grupurile de vocale indicate. Desparte-le în silabe și subliniază grupurile de vocale.

ia →

ea →

oa →

ie →

ua →

uă →

Amintește-ți !

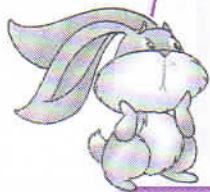
La sfârșitul propoziției poți pune semne de punctuație diferite, în funcție de ceea ce exprimă aceasta:

• **punct** – când exprimă o informație, o constatare;

• **semnul întrebării** – când exprimă o întrebare;

• **semnul exclamării** – când exprimă o mirare, o exclamație, o urare, un salut, un îndemn, o poruncă.

Tot semne de punctuație sunt și *virgula, linia de dialog, două puncte, punct și virgulă, puncte de suspensie.*

INTRĂ ÎN COMPETIȚIE!

Încercuiește răspunsul corect.

- 1** Despărțirea corectă în silabe a cuvântului „exercițiu” este ...
A) ex-er-ci-țiu B) e-xer-ci-țiu C) e-xer-ci-ți-u D) e-xer-ci-țiu
- 2** Cuvinte cu același număr de sunete se află în seria ...
A) inel, fix, Cici C) exact, cerceș, tricou
B) model, chiar, unchi D) examen, floare, cuișor
- 3** Sunt cuvinte cu sens asemănător ...
A) test – text C) totdeauna – nicicând
B) știință – știre D) știre – informație
- 4** În propoziția „Culegerea dă-i-o lui!” sunt ... cuvinte.
A) 5 B) 4 C) 3 D) alt răspuns
- 5** Folosind toate literele „i, m, c, a” o singură dată, poți forma ... cuvinte.
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
- 6** Cuvântul este ...
A) un grup de sunete care se rostește cu o singură deschidere de gură
B) format doar din vocale sau consoane
C) semnul silabei
D) un grup de sunete/litere, care are un înțeles
- 7** Nu este cuvânt ...
A) am B) ias C) e D) ie
- 8** Cuvântul care nu completează enunțul „La test trebuie să ... pregătit” este:
A) fii B) vii C) aduci D) aștepți
- 9** ... nu este sensul cuvântului „iscat”.
A) ivit B) iscusit C) apărut D) pornit
- 10** Toate sunt semne de punctuație care se folosesc la sfârșitul comunicării.
A) (?) (!) (.) (:) B) (!) (–) (?) (:)
C) (?) (.) (!) (:)
D) (.) (!) (?) (–)

Înregistrează răspunsurile în tabel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

TEMA CAMPIONILOR

Încercuiește răspunsul corect.

- 1** Numărul care are cifra unităților de mii mai mică sau egală cu 1 este ...
A) 3 179 B) 12 345 C) 20 547 D) 8 261
- 2** Între numerele 1 000 și 1 020 sunt ... numere pare.
A) 20 B) 9 C) 11 D) 18
- 3** Cel mai mare număr impar scris cu 4 cifre, având cifra sutelor 3 este ...
A) 9 999 B) 9 391 C) 3 999 D) 9 398
- 4** Cel mai mic număr scris cu 4 cifre având suma cifrelor 25 este ...
A) 2 599 B) 9 970 C) 8 098 D) 1 699
- 5** Pot fi scrise ... numere naturale de 4 cifre mai mari decât 9 990, cu suma cifrelor 32.
A) 5 B) 9 C) 4 D) 1
- 6** Cu ajutorul cifrelor mai mici sau egale cu 3 poți scrie ... numere de 4 cifre diferite.
A) 6 B) 12 C) 15 D) 18
- 7** Pentru a rotunji la mii, comparăm cu 5 cifra ...
A) miilor B) sutelor C) zecilor D) unităților
- 8** Numărul scris greșit este ...
A) XVX B) XV C) XIX D) XXIX
- 9** Scrierea corectă a numărului nouă mii optsprezece este ...
A) 9 108 B) 9 081 C) 9 018 D) 918
- 10** Mihai Eminescu a trăit în secolul al nouăsprezecelea, adică ...
A) al IX-lea B) al XVIII-lea C) al XIV-lea D) al XIX-lea

Înregistrează răspunsurile în tabel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐